

važnimi spremembami. Sklenila se bo pogodba z Ogrsko, kakor se sliši, za dobo 20 let, in sklepale se bodo trgovinske pogodbe z zunanjimi državami. Kmetu je vse na tem, njegov prospek ali pogin je od tega odvisen, ali bodo v teh nagodbah in pogodbah njegovi pridelki dovolj varovani. Ljudsko šolstvo se bo popolnoma spremenilo. Narodnostne razmere bodo dobile nove oblike. Vse to sicer vemo, ne vemo pa še natančne izpeljave, od katere je končno vendarle vse odvisno. Ako se vse te zadeve rešijo dobro, blagor Avstriji in nam! Ako bi imeli nesrečno roko, bi bil to le vir novih zamotanih razmer in nesrečnih prepričkov. Za to mora biti vsakemu, ki res avstrijsko misli, veliko na tem ležede, da se vsa vprašanja ugodno, v dobrem smislu rešijo.

In sedaj vas vprašamo: Ali hočete v dobiti tako velikih dogodkov ostati brez lista, brez zanesljivega poročevalca in modrega svetovalca??? Gotovo ne! Za to pa: Naročite si „Slovenskega Gospodarja!“

Novo ministrstvo.

Spitzmüllerju se ni posrečilo sestaviti novega ministrstva. Zato je cesar poveril to nalogo češkemu grofu Klam-Martiniću, ki je ministrstvo sestavil takole:

Predsedstvo in poljedelstvo: grof Klam-Martinić; uk in bogočastje: baron Husarek; notranje zadeve: baron Handel; javna dela: baron Trnka; železnice: baron Förster; pravosodje: baron Senk; trgovina: dr. Urban; domobranstvo: baron Georgi; minister za Galicijo: dr. Bobžinski; minister za Nemce: dr. Baernreither.

Odkar je padel poljski grof Bađeni, v Avstriji ni bilo Slovana kot ministrskega predsednika. Zdaj po dolgi dobi sedi zopet avstrijski Slovan, češki grof Klam-Martinić, na sedišču ministrskega predsednika. To dejstvo navdaja seveda vse avstrijske Slovane z zadovoljstvom, ker je s tem doma in na zunan dokazano, da Slovani niso določeni v Avstriji samo za podrejena, ampak tudi za vodilna mesta.

Kolikor nam je znano, je novi ministrski predsednik veren katoličan, neupogljiv Avstrijec in zaveden Čeh. Kdorkoli bi želel avstrijsko mišljenje — proti njemu bi znal novi ministrski predsednik nastopiti gotovo z največjo odločnostjo in ostroostjo. V tem oziru bi postopal proti vsem narodom enako. Sklilenja čez meje ne bo trpel nobenega. Kot vedno zvesti državljani odobrujemo to stališče. Sploh pa nam ni treba mnogo govoriti o načelih novega ministrskega predsednika, ako povemo, da je bil do zadnjega izmed najvernejših zaupnikov, prijateljev in spremljevalcev pokojnega prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Novo ministrstvo čakajo velike naloge, največja med njimi je pač preureditev Avstrije. Sicer ni verjetno, da bi se s preurejanjem začelo že sedaj med vojno, toda priprave se bodo brezdvomno začele. Novi ministrski predsednik mora uresničiti veliko umetnost, da okrepi Avstrijo in obenem stori vse narode, kolikor mogoče, zadovoljne. Za prečitev razmer na Češkem si je poklical kar dva češka Nemca v kabinet, dr. Urbana in dr. Baernreitherja. Za to Slovenci in Hrvati tembolj obžalujemo, da ni pri-

vzel nobenega Jugoslovana v kabinet, kajti izmed vseh ministrov ni nobenega, ki bi kolikar natančneje poznal razmere na jugu naše države.

Razven preureditve Avstrije na znotraj se morajo rešiti kmalu še tudi druge važne zadeve. Z Ogrsko je treba končnoveljavno skleniti pogodbo in pripraviti trgovinske pogodbe z zunanjimi državami. Upamo, da v tem oziru novi ministrski predsednik, ki je sam velik posestnik, ne bo pripustil, da bi se škodovala pravična kmetijska stvar.

Vse svoje naloge hoče novi ministrski predsednik rešiti, kolikor je mogoče, po državnem zboru. To je tembolj verjetno, ker so v kabinetu tudi državni poslanec dr. Urban in dva odlična politika, nemški dr. Baernreither in poljski dr. Bobžinski, katerim ne more biti vseeno, ali se vlada z državnim zborom ali brez državnega zbora.

Nov zunanji minister. — Druge spremembe.

Komaj smo se dovolj poučili o enem važnem dogodku v naši Avstriji, že stojimo pred drugim. Minister zunanjih zadev baron Burian je odstopil. Za zunanjega ministra je imenovan grof Otokar Černin, naš bivši poslanik v Bukarešti. Baron Burian ne stopi v pokoj, ampak je postal skupni finančni minister in upravitelj Bosne in Hercegovine. Dosedanji skupni finančni minister knez Hohenlohe, bivši tržaški namestnik, je postal najvišji dvorni komornik. Dosedanji najvišji dvorni komornik knez Montenuovo je stopil v pokoj.

Spremembe so zelo važne. Grof Černin je istako kakor grof Klam-Martinić vzet iz kroga Frana Ferdinandovih zaupnikov, za to pošten, veren katoličan in navdušen, kremenit Avstrijec. Po narodnem mišljenju je zmeren, pravičen Nemec. Baron Burian in knez Hohenlohe pa sta nam itak znana.

Naše žrtve za domovino.

Žalostno poročilo je došlo k dobri Germovi rodbini v St. Ilj v Slov. gor., da je padel na italijanskem bojišču sin Pavel, zadet od laške granate. Se le 20 let star, je dal svoje mlado življenje za cesarja in domovino. K vojakom je odšel lansko leto meseca aprila. Bil je že dvakrat ranjen, enkrat na Ruskem, drugičkrat na Italijanskem. Še par dni prej je pisal svoji ljubi materi za god ter ob enem vsem domačim poslal srčna voščila za božične praznike, prav kakor bi slutil, da pozneje tega več ne bo mogel storiti. Izrazil je v pismu tudi željo, da bi že rad videl skoraj zopet svoje domače, a božja volja je bila drugačna. Rajni je bil pridlen in marljiv mladenič ter povsod priljubljen. Bil je tudi ud Marijine družbe. Dragi Pavle! Počivaj mirno v tuji zemlji, rešen si zemeljskega trpljenja, tvoja duša pa uživa rajsko veselje!

K Sv. Jakobu v Slov. gor. smo dobili žalostno poročilo, da je Jožef Dajčman od domačega domobranskega pešpolka, star 21 let, na tirolski bojni črti bil od sovražne krogle zadet naravnost v glavo in je bil takoj mrtev. Že lani meseca julija je bil na ruskem bojišču precej ranjen, vendar pa je kmalu okrevljal in se zopet podal na južno bojišče. Vedno je bil navdušen in vnet bojovnik za domovino in ce-

sarja. Kakor njegovi junaški sobojevniki semkaj poročajo, je bil naš Jožek pri stotniji zaradi svojega lepega vedenja in veselega srca jako priljubljen.

Žalostno vest je dobila rodbina Roškar v Pobrežju pri Mariboru. Na južnem bojišču je zadet od sovražne krogle, padel v cvetu svoje mladosti (star 22 let) v izpolnjevanju svoje dolžnosti za cesarja in domovino sin desetnik Janez Roškar. Srčno si je želel še enkrat videti svoje starše in drago mu domovino, a usoda mu ni bila mila. Svojo še tako mlado in junaško dušo je izročil Bogu pri Rittenbergu pri Gorici.

Iz bojišča nam je prišla žalostna vest, da je laška granata uničila mlado življenje vrelga mladeniča iz župnije Sv. Anton v Slov. gor., 21-letnega Ionača Vršič. Hudo nas je zadela ta izguba, ker je rajni bil vzor pridnega mladeniča, veselje svojih staršev, ponos naše mladeniške Marijine družbe ter vsem nam ljub in drag znanec in prijatelj. Bridka žalost nas navdaja ob misli, da se nam ne vrne nikdar več naš dragi Nacek, katerega smo vsi tako radi imeli in v katerega družbi smo se vedno vsled njegove vedre in šaljive narave radi nahajali. Mirno spavaj, predragi naš Ignac, v nam neznanem tujem grobu in vživaj v nebesih večno veselje, saj si zdaj tam v bližini svoje nebeske Matere in Kraljice, kateri si v življenju bil vedno zvest otrok in udani častilec. Cenjeni rodbini Vršičevi kakor tudi č. g. kaplanu Srečku Vršič, bratu rajnega, pa bodi izraženo naše iskreno sožalje. — Ožaloščenimi starši imajo še dva sina v vojni službi in najstarejši, Frane, je bil priča bratove smrti.

Na laškem bojišču je padel Jakob Kovačec, doma od Sv. Andraža v Slov. gor. Padli je bil kot vrl slovenski junak odlikovan z dvema hrabrostnima kolajnama. Rajni je bil član Marijine družbe, vrl cerkveni pevec in zaveden Slovenec ter spoštovan pri vseh, ki so ga poznali.

Blagi Jakob, tam počivaj
brez bridkosti, brez ovir
in pri Jezusu zavživaj
večni pokoj, večni mir!

Desetnik Franc Kelbič, doma od Sv. Marije ob Pesnici, je bil zadet od sovražne granate na južnem bojišču. Rajni je bil odlikovan z 2 hrabrostnima kolajnama, s srebrno II. vrsto in bro-nasto. Ko se je ta novica raznesla med vojaki, je bil vsak ginjen do solz in reklo se je: Škoda zanj! Bil je sicer male postave, a krepke narave. Izdržal je vsak naval ter se boril mnogokrat kakor lev. V imenu 11. stotnije vam, dragi starši in znanci, izrekam sožalje! Martin Fras.

Došla nam je iz tirolskih sneženih planjav žalostna vest, da je Ivan Gaist, doma v Škottljah pri Cirkovcah, padel, zadet od sovražne granate. Daroval je svoje mlado življenje za dom in cesarja. Bil je pridlen fant, zvest cesarju in domovini do zadnje ure. Za njim močno žalujejo mati, sestre, brata in oče, ki se nahaja že 11 mesecev na italijanski fronti. Padli je zapustil pozemeljsko življenje v starosti 21 let. Na veselo svidenje tam gori nad zvezdami, ker on je zaspal junaške smrti. Ivan bode spaval ta čas, dokler ne bo zapel angelske trobente glas!

Iz italijanskega bojišča je prišlo žalostno poročilo, da je bil od sovražne krogle zadet v trebuh Vinko Horvat od Sv. Ane na Kremlbergu. Zapušča ženo in štiri majhne otročice. Bil je veliko let predsednik bralnega in pevskega društva. Veliko se je trudil za povzdigo cerkvenega in narodnega petja, posebno veliko je storil za bralno društvo, koder je dostikrat nastopil kot pevec in igravec na o-dru. Kolikokrat je društvo uprizorilo kakšno igrjo, je skoraj vsikdar imel kakšno ulogo, katero je vsikdar

LISTEN

Vojni spomini.

(Napisal Januš Golen.)

(Dalje.)

Mislil, da je bil ono noč, ko je odhajal tržaški regiment na bojišče, ves doma ostali Trst zbran k slovesu na kolodvoru. Marsikatero oko se je srčno zasolilo, ko je udarila godba pred pripravljenim viakom cesarske himne in je tisočerihi, mladihi, vojaških src zagrmel zadnji: Z Bogom!

Na vseh kranjskih, štajerskih, in ogrskih postajah, kjerkoli je postal vlak, smo bili od občinstva burno-veselo pozdravljeni in obilno pogoščeni z jedjo in pijačo. V zahvalo za pozdrave in gostitev je naša godba vselej zakrožila par veselih in poskočnih.

Med to res veselo vožnjo sem bil ponosen, da nisem ostal kje doma za pečko, ampak, da se vozim pred godbo in burnimi klici navdušenja na vojsko, nad — sovražnika.

Hladno, nekako tuje in boječe so nas sprejemali v Galiciji. Na nekaterih večjih postajah ni bilo žive duše razen uradnikov. Zdi se mi, da so ti ljudje že tedaj nekako slutili, da bo vojska za nas ukajoče, pa tudi za nje — krvava svatba.

Celih pet dni smo se vozili z rajanjem v duši, med bogatimi gostitvami za tlo. Petega dne, pozno zvečer, v gosti megli in vlivajočem dežju smo izstopili na gališki postaji Zidaczow. Naprej poslani

stotnik našega polka, ki nas je čakal na kolodvoru z vozovi, mi je ošepnil:

„Saperment! V gradu Ljubomirskega bo stanoval stab.“

Beseda — grad! Kako s pritajenim veseljem je mi ogladila srce in želodec. Prepričan sem bil, da nas bo koj po prestopu grajskega praga pozdravila grajska gospi in nežne kontese nam bodo po ondodni navadi ponujale krepilnega čaja.

Med vožnjo od postaje do grada nas je dež tako napral, da smo bili vsi do kože premočeni. Megleni mraz me je potresal po vseh udih, pa nisem bil prav nič nevoljen, saj sem gledal v duhu tople, lepo opremljene sobice v gradu in kot vile dvoreče dame. Naš voz je pridrdral skozi mogočno grajsko vrata na dvorišče. Tema in gosta megla sta nam še zakrivala grad.

Gospod oberst je kriknil po luči; a živa duša se ni prikazala, da bi nam posvetila in pokazala pot v grad, o katerem sem že med potjo tako sladko sanjal. Čakali smo v dežju na dvorišču in stari je ro-bantil nad grajsko nečujnostjo. Nič ni pomagalo čakanje: luči in grofovskih lakajev ni bilo od nikoder. Zagrabiti smo morali za v vojski najbolj varno palico: Pomagaj si sam!

Po dolgem tavanju in cokljanju po blatru smo se vendar pritipali v grad. Vrata so bila na stečaj odprta, a po hodnikih in sobanah je bilo tiho in mirno kot v grobu... Z žepnimi vžigalicami smo svetili in kresili okrog. Vse odprto, vse prazno. Celo okna so bila odprta, a sobe prazne, niti stola za sedni ni bilo. Gosta megla se je valila po sobanah in mraz nas je potresal na pohodih skozi prazne — grajske

dvorane. Nobeden ni govoril, le tu in tam je kateri iz jeze in nevolje glasno pljunil. Gospod grajskiak je menda pričakoval našega poseta, pa je tudi skrbno skril sebe, grajske dame in celo sobno opremo do zadnjega stola.

Mokri smo bili vsi, da so nastale luže, kjer je kateri malo postal. Sedaj pa nič suhe preobleke, nič gorkoga čaja in gola tla za postelj. Klelo in upravičeno godrnjalo se je ono noč iz ust nas vseh, ki smo bili vsi prepričani, da, četudi v vojski, bomo imeli vendar vsaki večer zasluženo, gorko ležišče. Tavalj smo lačni, mokri in premraženi do jutranje zore po odmevajočih hodnikih.

Se le ko se je danilo, so nam prinesli vojaki nekaj vlažne slame za pod glavo. Drugi so pofegli, jaz ne, ker me je preveč majal in otepal mraz. Vsak je trdil, da se je ono noč za življenje nevarno prehladil. Kaj še! Niti domači nahod se ni nikogar poprijel. Oči so me skelele, ker nisem celo noč nič spal in v srcu mi je poganjalo prepričanje: vojska bo nekaj drugega kot Trst. Tamkaj je sicer Bosanec pometal z menoj cesto in nekaj kapljic krvi sem poodil na konju, imel sem pa vsako jutro svoj zajutrek, bogat obed, okusno večerjo in krono vsemu temu — mehko toplo in gotovo postelj. V Galiciji, če tudi je posejana z gradovi, vsega tega ne bo, ker je — vojska...

Take sem gruntal in tako bridke korenine so poganjale v mojem razvajenem srcu, ko mi udari skozi odprto okno na uho glas — cerkvenega zvonca. Vem, da mi nikoli prej ali slej ni ljubki glas zvana tako nežno tolažilno zavalčkal v ušesu in srcu kot tokrat, ko sem se čutil tako zapuščenega in osame-

dobro izpeljal. Dragi Vinko! Sedaj ne bomo več slišali tvojega močnega donečega glasu ne iz cerkvenega kora in ne raz društvenega odra, zato ti pa želimo, da se sedaj z angelji veselíš in raduješ v svetih nebesih, da z njimi prepevaš ono veličastno angelsko pesem „Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji!“

Ne rezani kamen, ne lavorov šop,
Ne kaže ne pravi, kje njegov je grob.
Le prosta pravljica naj ta ne molči,
Naj prosta pravljica junaka slavi!

Na polju časti in slave sta izdahnili svoji junaki duši brata Miha in Jožef Polanko iz Koprivnice. Bila sta spoštovana in vrla mladeniča.

V daljni tujini je našel v boju za domovino dne 4. julija t. l. popoldne ob 4. uri, od sovražne granate zadet, prerano smrt Matija Rajh, doma iz Pavlovec pri Ormožu. Za njim žalujejo neutešljivi starši, brat, sestre, drugi sorodniki ter mnogobrojni prijatelji in znanci. Bil je vzgleden sin in brat, navdušen vojak, zvest prijatelj, živahen družabnik, postrežljiv in prikupljiv. Vsakomur, kdor ga je poznal, bo ostal v prijaznem spominu.

Padel je Al. Voglar iz obč. Winterovec, župnika Sv. Urban pri Ptuj. Bil je priden, vzoren mladenič, za to čutilo starši in drugi močno njegovo izgubo. Sel je po zasluženem plačilo k Vsemogočnemu, pri katerem naj izprosi tudi za nas srečno večnost in veselo svidenje nad zvezdami!

Iz Dramelj se nam piše: Stevilo naših vojakov se je zopet skrcilo za štiri. Padli so: mož M. Šelih in fanta Stefan Belak in Alojz Močnik iz Dobja ter fant Janez Preložnik iz Svetelke.

Vsem slovenskim žrtvam bodi trajen spomin!

O miru.

Četverosporazum se ni odgovoril na našo mirovno ponudbo. V četverosporazumih državnih zbornicah so sicer ministri govorili zelo odklonilno, toda počakajmo vendar le, če bo tudi njih skupen odgovor tako izpadel. Med tem je namreč že tudi Severna Amerika posegla vmes zaradi miru.

Predsednik Severnoameriških Zveznih držav Wilson je na vse vojskujoče države poslal vabilo, da se naj poljske prilike, pri kateri bi mogle vse države povedati, pod katerimi pogoji so voljne končati vojno in kako se hočejo zavezati, da v prihodnje ne pride več do tako strašnega krvoprelitja. Kje in kako se najde taka prilika, je Wilsonu vseeno, toda okolščine bi morale biti take, da vsaka država lahko prostodušno pove svoje mnenje.

Četverosporazum seveda se tudi na ta Wilsonov predlog ni odgovoril. Pač pa je odgovorila naša vlada in zavezniki.

Naša vlada in zavezniške vlade so odgovorile, da z veseljem pozdravljajo ameriški predlog, ker se popolnoma krije s tem, kar smo tudi mi predlagali, namreč da se ustvarijo podlage za trajen mir. Ker Severna Amerika prepušča vojskujočim državam, da same najdejo sredstva in pota za tak razgovor, smatramo mi in zavezniki kot najprimernejšo pot, da se zastopniki vojskujočih držav neposredno in osebno razgovorijo, torej brez posredovalcev. Za to predlagamo v smislu naše mirovne ponudbe z dne 12. t. m., da stopijo zastopniki vojskujočih držav kmalu skupaj v kakem kraju nepristranskega ozemlja. Tudi smo pripravljene, kakor želi Amerika, da se kar po vojski razgovarjamo, kako bi se v bodoče dale za braniti take strašne vojske.

Svica je poslala na vojskujoče države poslanico, v kateri naznanja, da podpira želje predsednika severnoameriških Zveznih držav. Svica bi bila srečna, ako bi mogla na kak način koli pripomoči do velikega cilja.

Papež je dne 24. t. m. sprejel kardinalski zbor,

lega. Spomnil sem se, da je danes Gospodov dan in glas brona vabi vernike v hram božji. Urno sem ostavil mrzlo, pustilo sobo in hitel za nebesko vabečim glasom zvona. Nekaj streljajev za gradom sem zapazil kapelo, raz katere je zvončkal tako mило tolažilno.

Hram božji je bil poln vernikov, ki so v ponižno klečeči glasni molitvi čakali najsvetejše daritve. Taga pogleda na ta v prahu ponižnosti in srčne udanosti klečeči in moleči človeški rod ne zabrim nikdar. Tudi jaz sem zdrknil na kolena in molil z ljudstvom vred vneto-goreče.

Pristopil je k oltarju rimsko-katoliški duhovnik in grla vseh vernikov so zapela tako žalostno donečo poljsko mašno pesem, da so celo mene obile solze. Dozdeva se mi še danes, da je bilo v isto pesem vloženo vse gorje tedaj še nepoznane svetovne vojne. Ta sv. daritev, molitev in petje tega ljudstva je podprlo moje po slabo prebiti noči potrto srce z močeno tolažbo. Pozabil sem na mokro obleko in prazno sobo, ker dozdevalo se mi je, da klečim v slovenski domači romarski cerkvi.

V tem pusto-praznem gradu smo bivali kakih osem dni. Zbili smo si postelje, stole in mize ter se čutili zadovoljno-domače. Obhajali smo tamkaj 18. avgust s sv. mašo na prostem, z veliko parado in okusno-bogatim obedom. Drugega dne pa smo dobili povelje, nastopiti pohod v prvo bitko.

(Dale prih.)

pred katerim je govoril, da se bo naprej trudil in ne bo opešal v delu za mir. Naj bi ga poslušale vse države ter ustavile dogodke, ki uničujejo ljudstva.

To so vsi koraki, ki so se zares storili v zadnjem času za mir. To je uradno pribito. Vse, kar pa več pripašajo listi, so le mnenja posameznih časnikov in politikov. In kaj je naše mnenje? Da se bo nit, ki drži do mira, plela naprej. Včasih bo sicer drobnša, včasih debelejša, a utrjala se ne bo več. Mi gremo miru nasproti, toda sedaj še z zelo počasnimi, opreznimi koraki. Spremljajmo mirovna prizadevanja, kakor želijo sv. Oče, z gorečimi molitvami za popoln uspeh.

Rumunsko bojišče.

V Dobruči so bolgarske čete dosepele že do spodnjega toka Donave in so zasedle mesti Tulcea in Isaceea (blizu izliva Donave). Naši težki topovi obstreljujejo ruski breg Donave. Sovražnik ima zaseden v Dobruči le še ozek kot ozemlja med Brailo in Isaceea. Rusko in rumunsko paroplovstvo po Donavi je ustavljeno.

Na rumunskih tleh med sedmograško mejo in Donavo in sicer na črti Braila-Rimnicul-Sarat-severovzhodno obmejno gorovje, se je razvila te dni zopet večja bitka. Naši so na več mestih prodrli sovražno fronto in prodirajo v severovzhodni smeri proti glavni sovražni obrambni črti ob Seretu, kjer organizirajo Rusi in Rumuni glavni odpor.

Ogromen vojni plen.

Plen, ki so ga v vojski naše armade odvzele sovražnikom, je mogoče določiti le približno, ker je bilo vpleteno vojno gradivo čisto uporabljeno takoj zopet proti sovražniku. Navesti je mogoče torej samo število v naše kraje odvedenega plena. Že pred rumunsko vojno je znašal plen daleč najl 11.000 topov z okoli 5 milijoni krogel, 3500 strojnih pušk, okoli poldrugi milijon pušk in karabink in okrog 10 tisoč municijskih vozov. K temu je prileti še do 14. decembra vračunjeni zelo bogati rumunski plen, in sicer okrog 500 topov, 400 strojnih pušk, 200.000 navadnih pušk in veliko število vojnih vozov.

Rusko bojišče.

Rusi ponavljajo svoje napade posebno na naše karpatske postojanke, a vedno brez uspeha. S temi svojimi napadi bi sovražnik rad kril pošiljanje čet na rumunsko bojišče ob Seretu.

Italijansko bojišče.

Na italijanski fronti, posebno na Krasu, je bil zadnje dni pred Božičem hud obojestranski artilerijski ogenj. Iz izjav vojskovodje generala Borojeviča v listih preveva naše armadno vodstvo upanje na ugoden potek bodočih bojov na Krasu. — V južni Adriji je del našega manjšega brodovja v noči od 22. na 23. decembra uspešno napadel tamonjske italijanske brodovje. Uničili smo tri sovražne ladje, več pa poškodovali.

Naši rušilci v boju z italijanskimi ladjami.

V noči od 22. na 23. t. m. so štirje naši rušilci v Otrantskem prelivu (spodnja Adrija) potopili po topovskem boju dva oborožena stražna parnika. Na povratku jim je zastavilo pot najmanj šest sovražnih rušilcev mogočnejšega in hitrejšega tipa. Naši so predrli sovražno ladijsko črto. Nako je prišlo do srčitega topovskega boja, pri čemer je en sovražni rušilec ostal razbit na bojišču, trije drugi bili zadeti večkrat in bližnje razdalje in poginili v beg, med njimi en rušilec še mogočnejšega, neznanega tipa. Izmed naših rušilcev je bil eden zadet dvakrat na dimnik, drugi enkrat v zgornjem delu. En mož je mrtev, nobeden ranjen.

Le trdnoverni ostanejo v vojski mirni.

Janez Hajnshek od Sv. Petra na Medvedovem selu piše s tirolskega bojišča č. g. župniku Gomilseku:

Srčen pozdrav iz bojnega polja in se lepo zahvalim za vaše I. družbeno pismo. Prejel sem ga že dne 10. novembra. Odgovorim vam pa na njega danes, ko praznuje god sv. Stanislav, naš patron. Č. g. župnik! Jako me je razveselilo, da se še spominjate v ljubi domovini na nas vojake, ki smo dan in noč pripravljeni žrtvovati svoje življenje za njo. Res je in to se pozna najbolj tukaj, da je v prvi vrsti vera potrebna. Vsak, ki vere nima, je podoben blaznemu in je vreden usmiljenja. Takih pa žalibog ne manjka in tudi vojska ne bo zmodrila vseh. Bogu moram biti hvaležen, da me še tako dolgo varuje. In kolikokrat sem že mislil: zdaj in zdaj bo padla ka-

kšna granata preblizu ali celo v mene. Ali On je čuval nad menoj. Kadar so žvižgale in se zarivale pred menoj ob strani in za menoj, takrat sem si samo mislil: Kakor bo božja volja, tako bo in se nisem bal prav nič. Tisti pa, ki nima nič vere, začne rohneti in preklinjati vse, kar mu pride na jezik. A ta, ki ni trden v veri, se začne tresti in skrivati, ako je le mogoče. Le trdnoverni ostanejo mirni. Zafaljujem se vsem družbenikom za pozdrave in vrnem enako srčen pozdrav vsem.

Macedonsko bojišče.

Po poročilu švicarskih listov je četverosporazum sklenil poslati 100.000 mož svežih čet na macedonsko bojišče. Ista poročila tudi pravijo, da se je podal srbski kralj Peter v spremstvu srbskega prestolonaslednika na fronto severno od Bitolja, kjer je imel nagovor na srbske čete, v katerem je rekel, da je zavzet, e Bitolja prvi korak za uresničenje srbskih želj. Na mir se bo mislilo še le takrat, ko bo Srbija očiščena od sovražnika.

Francosko bojišče.

Anglija je poslala v zadnjih dneh šest novih divizij na francosko bojišče. Ker je tudi Francija poslala na fronto nekaj divizij svežih čet, 12 oddelkov novih letal ter 100 novih velikanskih topov, sklepajo francoski listi, da bo prišel novi francoski vrhovni armadni poveljnik general Nivelle s splošno in velikopotezno ofenzivo. Temu nasprotno pa pravijo nemška uradna poročila, da je smatrali veliko bitko ob Sommi za sedaj za zaključeno, ter da pred spomladjo ne bo prišlo na francoskem bojišču do večjih vojnih podvzelej.

Življenjepis novih ministrov.

Grof Cernin.

Naš novi zunanji minister grof Cernin je star 44 let in se prišteva med najzmožnejše avstrijske visoke državnike. Do izbruha vojske z Rumunijo je bil avstrijski poslanik v Bukarešti. Madžari so ga ob vpadu Rumunov na Sedmograško v ogrski zbornici ostro napadali, češ, da ni pošiljal iz Rumunske zanesljivih poročil o tamonjem položaju pred vojsko. Pozneje pa se je dokazalo, da je grof Cernin našo vladu pravilno obveščal. Grof Cernin pripada k stari nemško-češki plemenitaški rodbini. Bil je zaupnik rajnega prestolonaslednika Franc Ferdinanda, kateri je pogosto bival kot lovski gost na njegovem gradu Vinar. Grof Cernin je odločen katoliški mož, ki posebno rad podpira katoliško časopisje.

Grof Klam-Martinic.

Novi avstrijski ministrski predsednik grof Henrik Klam-Martinic je bil rojen 1. januarja l. 1863. Njegov oče, Rihard grof Klam Martinic je bil nekdanji podpredsednik avstrijske državne zbornice. Novi ministrski predsednik je bil spremljevalec rajnega nadvojvode Franca Ferdinanda na njegovem svetovnem potovanju in se ga je tudi pozneje smatralo kot osebnega prijatelja rajnega prestolonaslednika. Grof Henrik Klam-Martinic je bil izvoljen kot zastopnik veleposestva v češki deželni zbor leta 1894, leta 1902 je bil imenovan za dosmrtnega, nekoliko pozneje pa za dednega člana avstrijske gosposke zbornice, kjer se je pridružil desnic zbornice. Dolgo vrsto let je bil stalen član delegacij, kjer se je posebno zanimal za vprašanja oborožene sile naše države. Odkar je leta 1909 postal namestnik načelnika kluba konzervativnih veleposestnikov v češkem deželnem zboru, je stopil pri posredovalnem delu tega kluba med Čehi in Nemci opetovano v ospredje. Ko je bil leta 1913 kot naslednik grofa Thuna izvoljen za predsednika desnice, je dobil tudi upliva na parlamentarno politiko. Tako je n. pr. bil poročevalec o kompromisu, ki ga je dogovorila skupna komisija obeh državnih zbornic glede finančnega načrta meseca januarja 1914. V zadnjem času se je živahno vdeleževal prizadevanj, da se v Avstriji zopet upostavi parlamentarično življenje. Odkar je izbruhnila vojska, je opravljal vojaško službo kot kavalerijski ritmojster. Dne 31. oktobra 1916 je postal v Koerberjevem kabinetu poljedelski minister.

Novi trgovinski minister dr. Urban.

Novi trgovinski minister dr. Urban je star 60